

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ című új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdeknél.

Állami költségvetés.

A nagyságos képviselő urak nagy munkában vannak, megállapítják a magyar állam költségvetését, vagyis számítgatnak-latolgatnak, megállapítják a kiadást, bevételt s a mint a szegényember az ő filléreivel, épügy, sőt nagy könnyelműséggel dobálóznak a magyar nép keserves millióival. És ez nagy munka, mert itt tudni kell gazdálkodni, hisz a helyes és célszerű pénzügyi kormányzat a nemzetet anyagilag és erkölcsileg is megerősíti, ellenben az örökös deficitben vergődő, máról-holnapra élő, kapkodó és könnyelmű pénzügyi gazdálkodás nemcsak az államháztartás helyzetét s a lelkiismeretes kormányzat lehetőségét teszi tönkre, hanem a nemzetet a vagyoni pusztulás s a vele nyomon járó erkölcsi hanyatlás útjára kergeti, ekkor pedig hiába van valamely nemzetnek alkotmánya, szabadsága, hiába vitéz hadserege és több száz év óta fennálló függetlensége, ha az állami pénzügyek a végső kimerülés szakában vannak.

Sajnos, mi már közel vagyunk a válságos helyzethez. A kormány pártja közel 35 éves uralma alatt úgy készítette számadásait, hogy a felületes szemlélő felesleget találhatott s bár a jelenlegi költség-

vetésben is 20 millió koronával több kiadás van előirányozva az előző évinél, még mindig marad felesleg s noha a pénzügy-miniszter maga is beismeri, hogy „az ország közgazdasági helyzete, különösen mezőgazdaságunk, iparunk és kereskedelmünk általános pangás és válság között él, s így beismeri, hogy az ország teherviselői képessége természetesen csökken, mégis szinte keresik a módot a költsékesre, pedig nagyon jól tudhatnák, hogy rossz gazda az, a ki a takaróján túl nyújtózik.

Neményi Ambrus, a pénzügyi bizottság előadója nem átálja bevallani, hogy az adó 10 év alatt 31. százalékkal emelkedett és mégis feleslegről is mer említést tenni, mikor már a magyar ember a nyomorúságtól mozogni alig képes. Rózsás színekkel esetelni pénzügyi helyzetünket, midőn az éhhalál elől ezrével vándorol ki a magyar az egykor tejjel-mézszel folyó hazájából. Nem talál egyetlen felesleges tételt sem a költségvetésben, mikor milliókat emészt fel életerős, munkaképes miniszterek s katonák nyugdíjára s helytelen gazdasági és iparpolitikánk folytán milliók vándorolnak minden megtérítés nélkül a szipolyozó idegenek szobába. — Vagyonról beszél, mikor a birtokok tömegesen gazdát cserélnek s a ne-

mesi kúriák s a kisebb telkek bejárátnál jövevények, idegenek cimérével kell találkozunk. Pénztárkészletre mer mutatni, midőn földműveink, iparosaink napi 9–10, sőt 12 órai verejtékes munka mellett a zálogosok uzsora-kölcsöneivel száraz kenyéren tengődnek.

A tetszetős kép rut, mert nem igaz; lehet formájában csinos, de nem művészi, mert az igazság jellegzetes vonásait nélkülözi. És hogy még ilyen igaztalan színben meri feltüntetni a liberális kormány államháztartásunk mérlegét, nem ok nélkül tesszük érte felelőssé az erkölcsileg teljesen meglazult jog- és életviszonyok közepette az ellenzéki tábor ama részét, mely három évtizeden át meddő munkát végzett. Mert hisz a függetlenségi párt akció képessége már rég megszűnt. A nagy Kossuth nyomában nem kélték nagy utódok s a helyi-lyel-közzel feltűnt tehetségek épen a párt egyenletlenségéből eredő tehetetlenség semmisségében veszték el olyannyira, hogy később már egy Ujron Gábor hatalmas szónoki tehetsége s nem kis tudása maradandó nyom nélkül érvényesült a meddő harsányban. Kossuth Ferenc európai műveltséggel inkább, mint különleges magyar jogviszonyaink ismeretével veszi kezébe a függetlenségi zászlót s tevékenysége a nagy név varázsán túl nem terjed.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Álarcosbál.

I.

Egyszerűen lefotografálni való volt az egész asszonytársaság. Hogy félre ne értsenek: nem azért talán, mintha Lefroy ezredesné oszonnáján csupa szép asszony volna jelen. Nem. Hanem tanulmányra való volt, miként viselkednek egymással szemben ezek a tisztai asszonyok: olyan előzékeny, majdnem alázatos hangon beszélt például a főhadnagy felesége az őrnagynéval, az őrnagyné az ezredesnével, mintha a szolgálati engedelmesség a tisztok feleségeire is érvényes volna.

Az ezredesné akként pattogatott és hangsúlyozott minden egyes szót, mint mikor férje tartja a gyakorlatóteren egybegyűlt tisztikar előtt a harcászati megbeszélést.

— Remélem, hölgyeim, tudják, hogy miért hívtam ma össze erre a barátságos oszonnai beszélgetésre. Végre is, ha az ember nem akarja, hogy ebben a lehetetlen, unalmas vidéki fészekben elposhadjon, hát magának kell valamiféle szórakozásról gondoskodnia.

Igazán nem tudom, örüljek-e vagy sem, hogy most színtársulat nincs ebben az ugynevezett városban. Mert ha van, az is olyan, hogy bárcsak itt se volna.

Az asszonyoknak a nagyvárosi garnizonok jutottak az eszükbe. Nagyot sóhajtottak, hogy kicsoda élvezet volna most a Franciaiba menni.

— Hát mit tegyünk, hogy teljesen meg ne örölje a lelkünket az, unalom?

Ez kérdés volt ugyan, de olyan, hogy azért senki se merjen rá felelni. Ugyis hiába való lett volna akarmelyiküknek a véleménye, mikor kész volt már az ezredesné terve:

— Sokáig gondolkoztunk ferjemmel, az ezredessel — ezt hangsúlyozottan mondta — hogy mi volna okos is, kellemes is. Végre megállapodtunk egy álarcosbálban.

Kitörő, lelkes taps.

— Még pedig itt tartjuk meg nálam. És kizárólag csakis mi leszünk itt.

Önérzetes tekintet mindenkinek a szeméből.

— A preférné ugyan meg akar majd egy kissé pukkadni, hogy ő sem lesz meghíva, de ez az ő baja.

Kitörő lelkesedés.

— A saját érdekükben van hölgyeim, hogy egyik a másiknak el ne árulja, milyen jelmezből lesz.

Kétkedő tekintetek, hogy: lesz-e „mind-egyik“-ben ennyi erő és önmegtartóztatás.

— A férjem is megfogadta ugyan ezt a diszkrétciót az ezred tisztikarával. Mához két hétre terveztük az estét és fölöslegesen is tartom ismételn, hogy én is, férjem is, leányom is számítunk mindegyikükre

II.

Bocsánatot kérek az öszinteségemért, de bizony elég esetlen volt az ezredes lakása. Olyan hatalmasak voltak a szobák, mintha az állami háznak építője arra számított volna, — hogy a katonatisztek a szobáikban gyakorolják a legénységet. Persze, hogy a butorok mind elveszték ezekben az óriási termekben. Boszankodott

is eleget Lefroy ezredesné, de annál jobban örült most, hogy itt volt az álarcosbál esteje, legalább lesz hol táncolni. Léonie, egy szubtilisan bájos tizennyolc esztendő leány, alig birt a boldogságával:

— Istenem, édes anyukám, táncolni fogunk. Fogunk? Csak fogsz kedvesem.

Mikor így ránezett a leányára, akkor érezte, már kinőtt a táncoló cipőkből.

És lázasan rendezkedett mindent. Kilenc órára már együtt volt az egész szín-pompás társaság. Valami egzotikus jelmezt bizony nem igen lehetett találni. Sőt öszinteséggel beszélve, az izlés nem tilt diadalt. Pierrok, Pierettek, Arlekinok, Kolumbinák, néhány cigányleány, néhány török: ez volt az egész. De azért a levegőben izzott a boldogság, hogy: ok most mulatnak.

A férfi álarcosoknak, a tiszteknek mindegyike meg akarta mutatni, hogy ő már párisi jelmezből is volt és hogy ő nagyon kegyes is tud lenni: ezért hát nagyon erőltetve lettek a nagy törekvésben. Volt köztük egy olasz utcai énekesnek öltözött ábrcos is, erről senki sem sejtette, hogy ki lehet. Frigyelet és nem tudták elképzelni, honnan szerezhette ezt az igazán kedves jelmezt. A többiről természetesen az első félórán tudták, hogy kicsoda, de azért kedves naivsággal megszerezték egymásnak azt az örömet, hogy adták a csodálkozó tudatlant.

Az olasz énekes személye kezdte őket most már boszantani. Látták, hogy folyton folyvást egy pierettel táncol, a kiről persze mindenki tudta, hogy Léonie, az ezredes-kisasszony. Végre éjféltől már a török jelmezes ezredesnek is annyira furta az oldalát az olasznak a küléte, hogy megkérdezte Léoniet:

Mai lapunk 4 oldal.

Eötrös Károly politikai őszinteségét alig merné valaki hinni s nagy elméje Polónyi taktikai ügyességével együtt mindent, — csak nem az ősszetartást ápolja.

Épen ezért nem csodáljuk, hogy a költségvetési vita kezdetén **Kossuth** Ferenc, bár a benyújtott költségeloirányzatot általánosságban és részletes tárgyalás alapjául sem fogadja el, már ismert frázisokban bővelkedő, de mélyebb hatást nem keltő tiltakozásával oly szintelen, szagtalan antidotumot nyújt beteges pénzügyi viszonyaink szanalására, mely szinte csak az ellenzéki elnevezés sulya alatt a hivatalos kötelesség teljesítésének szinezetével bír, ezzel azonban komolyabb cél elérését talán maga a párt sem meri remélni.

Annál örvedetesebb a költségvetési harc folyamán a néppárt szereplése. **Buzáth** Ferenc önté formába a párt álláspontját, kemény igazságot vág a kormány szemébe s teszi ezt férfias nyíltsággal, őszinteséggel, a meggyőződés lelkes, igaz hangján. Nem habozik kijelenteni, hogy hiányzik a kormányzatban az öntudatos, előrelátó politika; ehhez járul a költségvetés irreális volta, a büdzséjog egyszerű kijátékszása s az államháztartásunkban észlelhető hiány. A birtok-perék ijesztően szaporodnak; az adósság nap-nap után nő; a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem pang; az adóhátralék ijesztően szaporodik; a minduntalan hangoztatott közigazgatás egyszerűsítése mellett ezrével kreálják az új hivatali állásokat; adórendszerünk óriási hiányai mellett az adófizetők egyenesen ki vannak szolgáltatva az adóközegek önkényének és visszaélésének; maga az adó folyton növekszik: a városok és községek állami feladatok teljesítésével vannak megbénítva. Ime idejuttatta a liberális uralom a magyar nemzetet anélkül, hogy adóképeségét bármely irányban is fokozni tudta volna!

Kikel a kvóta aránytalansága ellen.

Te, ki ez az olasz?
— Fogalmam sincs róla.
— De hisz társalagtól velem!
— Nem értelek apa, háznok meghívott vendégével csak szabad beszélgetnem.
— Akkor pedig meg kellett őt ismerned.
A leány felkacagott:
— Az ám, csakhogy az olasz élt az álarcos jogaival és elváltoztatta a hangját.
Az ezredes csak dörmögte:
No hisz néhány perc múlva éjfél, akkor leveti mindenki a lárvát, majd megtudjuk, ki ez a híres olasz.

Csakhogy ebben a pillanatban észrevette, hogy az olasz kisorrant a tereméből. Utána rohant. Az előszobában látta, mint kapja magára a katonaisztii köpönyeget, a mikor pedig az olasz levette az álarcát is, elfeledkezett róla az ezredes, hogy ő most török, oda ugrott:

— Larieux főhadnagy! Ön itt?
Az olasz egy kicsit hebegett:
— Ezredesem...
— En ugy tudom, hogy önnek még három napi szobafogsága van, mikép merészelté hát azt megszegni?

Az olasz csak mereven állt. Az ezredes szavában sercegett az izig-vérig katonának a komolysága.

— Ön ebben a pillanatban vendégem. Majd elintézzük az ügyet szolgálatilag. De most visszajő a társaságba. Majd holnap beszélünk erről a dologról tovább.

III.

— Főhadnagy ur, tudja-e, mit tett ön tegnap?

rámutat a kormányhatóságilag élesztett vallástalan, kereszténytelen irányzatra s az 1896-iki képviselő-választásra, a mely mindennek volt nevezhető, csak alkotmányos küzdelemnek nem, a midőn a Bánffy-kormány célja volt, hogy miután Ausztriával a kiegyezést alkotmányos úton többé létrehozni nem lehet, oly többséget szerezzen, a mely a törvény egyenes melőzésével és kijátszásával, az alkotmány ellen irányzott merénnyellett a nemzet egyenes kárára és veszélyére hozza létre a kiegyezést.

Ime a vétkes és kárhuzatos szabad-elvű politikának egyetlen kemény ostorozója — a néppárt. Védelmére kel a mezőgazdának, amidőn a földadó leszállítását követeli; követeli az iparos és kereskedő jogos érdekeinek megvédését, kielégítését. Tiltakozik a hazafiatlanság, a nemzetiségekkel való paktálás vádjá ellen s meggyőző érvekkel bizonyítja, hogy a néppárt hazafias és keresztény alapon munkálja a haza boldogságát, a mit épen nem állithat magáról az a párt, mely 35 év alatt koldúsbotra juttatta az országot, törvénybe iktatta az Istentagadást, szemet húnyt a keresztitörölők büne előtt, türi a tőzsde és uszorisok üzelmeit, honvédséget vezényeltet ki egy *Hentzi*-szobor áthelyezéséhez, távol tartja magát az aradi vértanuk, a honvédszobor leleplezésétől, sőt oda állami rendőrséget rendeltet.

Ezek hát a nagy hazafiak, a nép boldogítói!

Természetes, hogy ily hatalmas megleckéztetés után úgy a maga, mint a néppárt nevében **Buzáth** Ferenc kijelentette, hogy a költségvetést nem fogadja el s ezzel egyidejűleg a következő határozati javaslatot terjeszti elő.

„Utassítsa a Ház a kormányt, hogy a földadó leszállítására haladéktalanul terjeszsen be törvényjavaslatot.“

Larieux főhadnagy katonásan felelte:
— Szobafogságom volt és mégis elmentem az álarcos háiba.

Az ezredes szeme acélosan nézett:
— Még pedig komoly ok: szolgálati hanyagság miatt kapta azt a szobafogságot.

Fél és alá kezdett járni az írószobájában, hirtelen megállott a főhadnagy előtt:
— Azt hiszem, számolt a következményekkel. Nem értem ezt a vakmerőséget.

Ebben a pillanatban, mint a nyári zivatar bent termett Léoné és mire az ezredes felocsudott volna a meglepetéséből, már ott csimpaszkodott a nyakán.

— Nem volt ez vakmerőség. Tudod. Ez kötelessége volt a főhadnagynak. Tudod.

Lefroy ezredes azt hitte, hogy az agya beszűntette a működését. Nagy vontatottan tudta csak kimondani:

— De miket beszélsz, Leonie? Mikép kerülész te ide?

Erélyes akart most már lenni, de mire akart, már pattogott a kis leány:

— Kötelessége volt. Tudod. Mert szeret engem. És nem szabad őt megbüntetned. Mert... mert... mert... én is...

Tovább nem folytatta, nem tudta folytatni, az utolsó szokat amugy is félig pityerkedve lehelte. S az ezredes úgy érezte, hogy lefolyik az arcáján a köny.

... Mikor még ő is csak főhadnagy volt...

François Coppée.

Id. özv. meszlén Meszlény Lajosné. †

Egy nemes tettekben, keresztényi jó cselekedetekben gazdag élet ért véget f. hó 25-én. E napon lehetett ki imádságos, szelid lelkét három derék férfinak, az egyház és a társadalom három kimagasló tagjának szerett edes anyja, a legjobb anyák mintaképe. Még augusztusban ő kísérte ki utolsó útjára egyik kedves fiát, az országgyűlés oly szeretve tisztelt Lulu-ját. És a kik az ősz matronát akkor láttuk roskadozó lépteivel követni fia koporsóját és hallottuk fájdalmas zokogását, bizony sajnálkozva gondoltunk arra, hogy ily magas életkor és oly mély anyai fájdalom mellett ő, is nemsokára követni fogja mindnyájunk által siratott nagy fiát. A szerető gyermekek gondos ápolása, a gyöngéd figyelmek ezerféle vigasztalásra törekvő tényei mindezeidig fentartották a drága életet. Most pedig az Isten vette magához az áldásos életű urasszony lelkét.

Id. özv. meszlén Meszlény Lajosné szül. chernelházi Chernel Rozália budapesti lakásán, gyermekei meszlén Meszlény Benedek velencei földbirtokos és neje csalai Kégl Irma és meszlén Meszlény Pál ugyancsak velencei földbirtokos és orsz. képviselő és neje csalai Kégl Anna virrasztó jelenlétében szombaton este fél 10 órakor halt meg 78 éves korában. A 27-én Budapesten végbement beszentelés után a boldogult holt tetemét Velencére szállították, a hol 28-án délután 4 órakor helyezték nyugalomra a dicső ösök családi sírboltjában. A velencei kívül-belül gyászleppellel teljesen beborított családi kápolnában volt felállítva a diszes ravatal, a mely mellett jobbról és balról imaszámolyaikkra borulva siratták feledhetetlen jó anyjukat gyermekei: Bence és Pál családjaikkal. Drágábbnál-drágább koszorúk fűdték a pompás érckoporsót és a kápolna falait. A temetési szertartást Beleznay István plébános, szt. széki ülnök végezte a szomszéd községbeli paptársainak segítkezése mellett. A község apraja-nagyja, a vidék lakossága nagy számban vett részt a gyászszertartáson, de a tömérdek uri és főri fogaton odaérkezett a megye előkelőségének nagy része is. Az impozáns halotti menet és az osztatlan részvét mutatta legjobban, hogy kije volt a megboldogult annak a községnek: jótékony földi anyyala, a szó legnemesebb értelmében vett kegyurnője. Megsiratott őt és egyuttal hálát adtunk Istennek, amiért két olyan erős, lelkes harcost adott egyházunknak derék fiaiban. Nyugodjék békességben és az örök világosság fényeskedjék neki!

UJDONSÁGOK.

— **Dr. Major Ferenc**, az országgyűlési néppárt eme nagy műveltségű, agilis tagja nagy szálla volt a kormánypárt szemében s el is követtek mindent, hogy a szombathelyi kerületben megbuktassák. Ezt a célt elérték, az erős ellenféltől azonban a parlamentben alig szabadulnak meg, mert — mint értesültünk — a zsábkokréti kerület néppárti választói egyhangulag kikiáltották jelöltjüknek. Tekintettel arra, hogy **Rakovszky** István e kerületben a legutóbbi választás alkalmával több száz szótöbbséggel juttatta diadalra a néppárt lobogóját, dr. Major Ferenc megválasztása biztosra vehető. A választás határnapja február 11-ikére tüzetett ki.

— **A megvádolt „Alkotmány” s a budapesti hírlapírók.** Már ismeretes az a vád, melylyel a „Székesfehérvár és Vidéke” megtámadta az „Alkotmány”-t. Ez ügyben a megvádolt lap tegnapi számában a következőket olvassuk:

A Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank ügyének szellőztetését most már napirenden tartjuk. Ma csak helyszükre miatt nem folytatjuk adataink közlését s ezért csak következő számunkban mutathatjuk be azt a romániai petróleum-vállalatot, amely némely bécsi urak közreműködésével válságos helyzetbe sodorta az Ipar és Kereskedelmi Bankot. De már ma visszatérünk a „Székesfehérvár és Vidéke”-nek tegnapi lapunk felelős szerkesztője által már megcáfolt híresztelésére és már eddig is rendelkezésünkre álló bizonyítékaink alapján *aljas rágalomnak* minősítjük a székesfehérvári lapnak az „Alkotmány” gsefteléséről szóló híreit. Itt megjegyezzük, hogy az „Alkotmány” szerkesztője Fényes László ellen a scjtőpört megindította.

Fényes László a Sz. és V.-ben megígérte, hogy az Alkotmány megvesztegetésére vonatkozó adatait 29-én, azaz szerdán Molnár Jánosnak, az Alkotmány kiadójának személyesen át fogja szolgáltatni, az Alkotmány azonban mai számában írja, hogy Fényes László semmiféle adatot nem szolgáltatott át Molnár Jánosnak. Biz ez egy kissé furcsa dolog.

Ugyancsak a fentebb nevezett bank válságával kapcsolatos Fényes László hírlapíró kizárata a „Budapesti Újságírók Egyesületé”-ből. Az egyesület választmánya ugyanis tegnapi foglalkozott Fényes László székesfehérvári hírlapírónak, az egyesület tagjának azzal a több cikkben keresztül hangzottatott vádjával, hogy a fővárosi sajtó azért nem ír a Kereskedelmi és Iparbank válságáról, mert meg van vesztegetve. Minthogy e cikkekben a vád Rákosi Jenő és Vészi József nevével hozott kapcsolatba, a Budapesti Újságírók Egyesületének tegnapi választmányi ülésén nem Vészi József elnököt, hanem az egyesület alelnöke, Hoitsy Pál. Fényes László, akit a választmány megígérte, hogy a sajtó méltóságát és tekintélyét sértő állításaira nézve vagy bizonyítékait vagy igazolását terjessze elő, az idézésnek megfelelő és szintén részt vett az ülésen. — Hoitsy Pál alelnök majd a választmány több tagja ismételt felszólította Fényes Lászlót, mondja meg, mely adatok alapján emelte vádját a sajtó ellen. Fényes László ezt kerekén megtagadta, és kijelentette, hogy csakis a sajtó-bírószak előtt tud bizonyítani, mert csakis ott lehet eskü alatt tett tanuvallomásokat kiváltania. A választmány több ízben figyelmeztette, hogy beéri egyszerű adatokkal, de követelni kell legalább a hallgatásukért megfizetett lapok vagy újságírók egyszerű megnevezését. Miután Fényes László ezt is megtagadta, az a felszólítás intézette hozzá, hogy bizonyítsa be legalább eljárásának jóhiszeműségét és e célból nevezze meg forrását, melyből értesüléseit kapta.

Minthogy Fényes László sem az állításait be nem bizonyította, sem olyan adatokat nem nyújtott, amelyek alapján a választmány a kérdés földelésére eljárást indíthatott volna, sem igazolást nem terjesztett elő, sőt még az eljárásnak a jóhiszeműségére nézve is megtagadta a bizonyítást, a választmány Fényes Lászlót *egyhangú tiltkos szavazattal*, a hírlapírói kar méltóságának és tekintélyének megsértése miatt, a Budapesti Újságírók Egyesületéből kizárta. A szavazásban Hoitsy Pál, a ki a tanácskozást vezette, nem vett részt. A szavazás előtt Vészi József elnök azzal a kijelentéssel, hogy érdekelt félnek érzi magát, kivonult az ülésteremből, egyben kinyilatkozta, hogy — mivel ez az ülés Fényes Lászlónak alkalmat nyújtott vádjának vagy bebizonyítására, vagy visszavonására — Fényes László ezt az alkalmat magától következetesen elutasította, haladéktalanul sajtópört indít ellene, mert a törvény erejével akarja kényszeríteni arra, hogy az egész magyar sajtó becsületét érintő vádjáért a nyilvánosság színe előtt feleljen.

Egyáltalán nem értjük ezt az eljárást. Ha vannak Fényes Lászlónak adatai, miért nem áll ki velük most? Mi nem állítjuk, hogy a fővárosi sajtó teljesen tisztán áll a nevezett bank ügyében, de állítani, hogy csakugyan meg van vesztegetve, nem mernénk. Egyébiránt mi ismerjük Fényes ur

ebbeli különöcségeit. Hogy több esetet ne említsünk Csúcs Istvánt következetesen gyilkosságban való részvétellel vádolta, ámbar tudta nagyon jól, hogy a bíróság teljesen ártatlannak nyilvánította. Hiába! az ő megrogált idegzege megkívánja az igazságot, hogy másokban hibákat keressen.

— **Czirák Antal gróf kitüntetés.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király Czirák Antal grófnak a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

Gróf Czirák Antal 1850. július 12-én született, legidősebb fia néhai Czirák János gróf volt tárnokmesternek. Gimnaziumi tanulmányait Béla öcsésével együtt Budapesten végezte, a hol a jogtudori címet is elnyerte. Mint a lovasberényi hitbizomány birtokosa és tényleges kezelője, Fejérmegye virilistája, 1880-ban es. és kir. kamarás lett. Első neje Esterházy Alice grófnő csillagkeresztes hölgy volt, második neje Keglevich Róza grófnő, csillagkeresztes és palotahölgy. A főrendiház tagja s az aranykrisztell ellenőrzésére kiküldött országos bizottság és a közgazdasági és közlekedésügyi bizottság tagja.

— **Az Oltáregyesület** szent-miséje a jövő Vasárnap (február 2-án) *dél előtt 10 órakor* a szemináriumi templomban fog bemutatni a Mindenhatóknak.

— **A kiebrudalt Vázsonyi.** A nagyhangú Vázsonyi Vilmos demokrata képviselő a tegnapi napon a Házból a szó szoros értelmében kiebrudaltatott. Hortoványi József ugyanis a költségvetési vita folyamán pert kezdett a demokratákkal s per tangem odamondta, hogy „a történelmi nemességét király-utcai sárral dobálják.” Vázsonyi személyes kérdésben kért szót, a mit azonban ugyancsak a torkára forrasztottak. Szeretett volna beszélni valamit, de rögtön torkán akadt a szó, midőn Rakovszky István, a néppárt lángszavu debattőre odakiállott:

— Az utcai tüntetésekor megugrott!

Vázsonyi tájékozó dühvel válaszolt s ez okozta végvesztését:

Hazudik, a ki azt mondja, hogy megugrottam!

Később azonban észretért, látta a hatalmas ellenfelet, visszazivta állítását, kijelentette, hogy nem képviselőtársát vádolta hazugsággal. Erre aztán a Ház minden oldaláról felhangzott a rettenetes kiáltás: Ki vele! Ki innen! Ki a demagógival! Ki a népbolondival! Ne beszéljen a mi padjainkról! stb. És csakugyan a király-utcai fenegyerek meglépett a Házból s ha még érezni is tud, oda többé vissza nem megy.

— **Gyászrovat.** Résztétel vettük az alábbi két gyászjelentést:

Özv. Kegli Lászlóné szül. Ferenczy Luiza a maga, egy leánya Mariska férj. Ziskó Jenőné, veje Ziskó Jenő, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett férje, illetve atya és apósa Kegli László jár. bir. hivatalnok ez év január hó 29-én reggel 7 és fél órakor életének 57-ik évében hosszú szenvedés után az Urban jobblétre szerdült. A boldogult hült tetemei e hó 30-án délután 4 órakor fognak a Gyémánházban Távirdu-utca 19. sz. a. az ev. ref. egyház szertartása szerint megáldatni és a „Szent Háromság”-ról nevezett temetőben nyugalomra tetetni.

Szabady Béla városhidvégi körjegyző a maga valamint Antal, Béla, Miklós és Evica gyermekeit, illetve az összes rokonság nevében is mélyen megszorodott szívvel jelenti a felejthetetlen hitves, édes jó anya és igaz szívű jó rokonnak Szabady Béláné szül. Krebsz Irmának élete 35-ik boldog házasságának 13-dik évében f. hó 29-én délután 3 órakor szívshűdés következtében rövid szenvedés és urvacsora vétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 31-én délután 2 órakor fognak az ág. evang. egyház szertartása szerint a városhidvégi

sírkertben nyugalomra helyeztetni. Városhidvég, 1902. január 29-én.

— **Visszatérés.** Szép és lélekemelő ünnepségnek volt színhelye f. hó 28-án a csóóri plebánia-templom. E napon tért vissza ugyanis Sas Józsefné szül. Nagy Juliánna ev. ref. vallású nő a róm. kath. egyház kebelébe, letévén a hitvallást Fliegler György csóóri plebános kezébe. Az édesanya vallását követi a törvény szerint egyetlen 7 éven aluli gyermeke.

— **A mentők munkája.** Már dél felé járt az idő, midőn a városháza pénztári folyosóján egy erőteljes fiatal ember hirtelen rosszul lett s elterült a földön. Csakhamar felismerték benne Vörösmarty Józsefet, a ki erős szervi szivbaja miatt már gyakorta volt a kórház lakója. A gyorsan előhívott mentők a beteget Halász utca 14. szám alatti lakására szállították, a hol rövid ápolás után fájdalmi csillapotok.

— **Az Amateur Club** legközelebbi felolvasóestélyét vasárnap, február hó 2-án tartja meg a főgymnázium disztermében. Ez alkalommal dr. Palánsky Miklós a csillagászról, Nagy Dezső pedig a színekről és a színes fényképekről fognak felolvasást tartani, vetített képek bemutatása mellett. A felolvasások 5 órakor fognak kezdődni. Belépő-díj 50 fillér, diákjegy 20 fillér. Az Amateur Club elnöksége ez uton is tisztelettel meghívja az érdeklődő közönséget.

— **Farsang.** A székesfehérvári tóvárosi Szent Lászlóról nevezett kath. fiókkör február hó 5-én saját helyiségében (Háry-féle vendéglő) könyvtára javára táncmulatságot rendez. Belépti-díj személyenként 40 fillér. Feltűzésekkel köszönettel fogadtatnak. Kezdeté este fél 8 órakor.

A székesfehérvári „Ev. ref. dalkör” könyvtára javára február hó 9-én a „Szarvas” vendéglő összes termeiben dal- és szavalattal egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté este fél 8 órakor. Belépti-díj: Személyjegy 1 kor., családjegy 1 k. 60 fillér. Műsor: 1. „Jelige” éneklő a *dalárda*. 2. „A király esküje”. Petőfi S. szavaja: *Szaller József* úr. 3. „Hymnusz” éneklő a *dalárda*. 4. „A váratlan fordulat”, (dialog) előadja: *Mórci Péter* úr és *Jávorsky Mariska* k. a. 5. „Népdal”, (jaj, de szomorúan szól) éneklő a *dalárda*.

A *dumaadonyi katolikus népkör* pénztára javára 1902. évi február hó 8-án, a kör összes termeiben zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj személyenként 1 kor. Családjegy három személyre 2 kor. Kezdeté este 8 órakor.

— **Hibáigazítás.** Ifj. Sváb Kálmán székesfehérvári lakos vezetéknevét nem „Szabó”-ra — mint tévesen közöltük, — hanem „Szalai”-ra változtatta.

— **A közigazgatás egyszerűsítése.** Széll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. XX. törvénycikk gyorsabb végrehajtására nézve intézkedik.

— **Hivatalos vendég.** Tauz János helybéli lakos, cipészsegéd furcsa dologra határozta el magát. Egy kissé berugott s aztán ittas állapotban beállított özv. Klein Lipótné Bástya-utca 15. szám alatti lakos szobájába, szépen becsukta az ablakot s szó nélkül kényelmesen helyet foglalt a pamlogon. Míg ő mindezt előkelő legnával megcselekedte, Kleinnek halálra rémülve kiáltottak segélyért. Persze hogy együtt lett rögtön a ház népe s mindenáron tolvajt láttak a szóltan idegenben, a kit nagy garral be is cipelték a városházára. A rendőrség kérdőre vonta a legényit, a ki ittasságával védekezett. Magánlak megsértése miatt feljelentett a kir. járásbírósnál.

— **Az anyós tolvaja.** Giebicz Pál ondódi lakos addig gubicelt a tulajdon anyósának, özv. Sztetner Mátýásné ottani lakosnak, hogy végre is 606 korona készpénzért elgubicelt. Az úgy a moóri járásbírószak előtt nyer elintézés.

— **Megszűnt járvány.** Bodajk községben a sertésvész megszűnt. A nevezett község feloldotta a zár alól.

— **Gyermekek véres veresége.** Jó, hogy a mi liberális kormányunk feleslegessé tette a választást, a lelkiismeretet, a jó erkölcsöket, hisz meg el az ember, csak a gyomrát elégítse ki. Ez a felekezetenküli, agyondicsért liberális nevelés meg is termi a maga gyümölcsét. Az újságok hírvivőjében nem ritkán olvashatunk anyagyilkos, sikkasztó, tolvaj, erkölcstelen, verekedő gyermekekről, a kik egy-két évi javító-intézeti regula után csak egy gondolatlan foglalkoznak, miként fokozhatnák az ifjúkor bűneit? Nem kis kaliberű gyermekharcról értesít bennünket tárnoki levelezőnk. A napokban estefelé Posznik Pál 13 éves és Skultéti András 16 éves ottani suhancok összeszóalkoztak s nem elégedtek meg az ökölvívással, öldöklő szer kellett nekik. Néhány pofaleves elhangzása után Skultéti előrántott zsebéből egy kerékszüget s azzal úgy vágta fejbe ellenfelét, hogy elborította a vér. A ki azt hiszi, hogy a kis Posznik erre megritált, az nagyon téved. Egy percre sem veszítette el lélekjeleneit, hanem elővette bieszkáját s azt tőle telhetőleg Skultéti arcába vágta s meglehetősen sikerrel, mert ez utóbbi marokra fogta az arcán lógó húsdarabokat s vérel borított fejjel szaladt haza. Az apa egy cseppet sem örült legyőzött fiának, átvitte Sósuttra, hol az orvos összevarrta a meglehetősen hosszú folytonossági hiányokat.

Egy két szobás és egy háromszobás utcai lakás a vásártéren az igazságügyi palotához közel (Bürgermeister ház) kiadó.

INSTRUKTORNAK ajánl szerkesztőségünk egy egyetemi hallgatót, aki szerény honoráriumért hajlandó órákat adni. Címe nálunk megtudható.

IRODALOM.

Az Oktató Népkönyvtár (piros füzetek) januári száma megjelent. Tartalma ezen népies vállalat életrevalóságáról tesz tanúságot. Az első számban egy igen mozaik címen a következő kedves dolgokat találjuk: Imakönyvem (Vers) Hitbuzgalmi történetek: Az ég angyalai. A kétkezdő orvos. Gyermeki szeretet. Ez is polgári tennetés. A szentesalád emléke Egyiptomban. Üdvös tanácsok az influenza ellen. A gazda: Teendők február hónapban. Konyha-rovat. Hasznos tudnivalók. Vegyesek. Mulattató. Találós kérdések. Wetzl X. Ferenc: Okoskodások (Phrasen) 3 iven. I. Mindenki kövesse a saját meggyőződését. II. Hitnek kell tenni. III. Mindenki maradjon meg

a hitében a melyben született. IV. Nem tesz akármint a hitünk csak becsülettel éljünk. V. A hit csak a másvilágról gondoskodik. Domonkos István. A nép közt nagy elterjedtségének örvendő füzetes vállalat egy évre 4 kor., fél évre 2 kor. előre beküldve. Cím: Oktató Népkönyvtár Budapest VII., Csömöri-ut 32. Ugyanott jó és hasznos könyvekről tartalmas könyvjegyzéket lehet kapni.

Januári száma az apologetikus Kath. Hiv. folyóiratnak gazdag tartalmánál fogva a legméglegében ajánlja e folyóiratot. Tartalmából mutatónak közöljük a következőket. Momen és a katolikus tudomány. Prohászka Ottokár dr. — Az autonómia szervezet. Szemeczek Emil. — Kuruc katolikusok. Keményffy Kálmán. — Megtértek Csarnoka. — Külföldi szemle. Gondolatok az új év küszöbén. A társadalom rákfenéi. A protestantizmus legújabb jelszava. Egy falusi protestáns lelkész levele. Pílis. — Krónikák: A kormány jó szíve. Freystädter milliói. Egy fópásztori közlevél. Autonómiai lapvélemények. Eddigi ülések tartalma. Vadházasságok a jelenben. A „Népszava” hitvallása. Komjáthy bőlfenetei. Protestáns revízió óhajok. Rosenberg rabbi nem áld. Ifjú Sámbar. — Irodalom. — Vegyesek. — Via Crucis. Regénymelléklet. Irta: Crawfordt Marion. A havonkint megjelenő apologetikus folyóirat ára egy évre 8 kor. fél évre 4 kor. előre beküldve megrendelhető a szerkesztőség címén: Budapest, VII., Csömöri-ut 32. Ugyanott Sziklay János: Apró történetek c. novellái 7 kor. kaphatók.

SZINHÁZ.

1902. január 28.

A képzelet beteg. Kovács Sándor finom tapintattal választotta jutalomjátékára ezt a darabot, melynek légtöre első tekintetre kissé dőhosnak tetszik; de nem is kell, hogy valaki Molière-t jól ismerje, elég ezen darab előadását látnia, hogy magas értékéről meggyőződjenek. Mint jutalomjáték, ezidén a legjobban sikerült. A műpártoló közönség csakugyan leróta a tisztelet adóját kedvelt művészeivel szemben, a ki a cimszerepben olyan tiszta, olyan tökéletes alakítást nyújtott, a mit különben szép tehetségű el is vartunk. Előadása világos, viselkedése kor- és élethű: szóval: kisujjában volt a szerepe. Kicsiny leánykája, a bétűves Teresike is eljött szerepelni az apus jutalomjátékára és hosszú jelenésében végesvégig kedves bizonyosságát adta a vezérelt művészi talentumnak. Szalóczy Irén, akit a jutalmazandó iránti szíveségből lépett föl, könnyed, mondhatni pajzán játékával nagyban járult hozzá a darab szép sikeréhez. A F. Lányi Irma játéka is méltó volt a művésznőhöz. Tiszlay,

Arnyay meg a többi szereplők mind-mind jók voltak. A kis Földi meg kimutatta, hogy azzal a fizikai megjelenésével, kvadráló gyöngéd hangocskájával is képes drámai erőt kifejteni. Igazán örvendünk, hogy minden tekintetben kielégítő estéről számolhatunk be a közönségnek.

1902. január 29. D. U. n.

Ocskay Brigadéros. Egyik-másik szereplő kissé kijött ugyan a kerékvágásból, de azért eléggé sikerült ez a krajcáros előadás. Dery Béla teljes hűséggel, szépen alakította a címszerepet. F. Lányi Irma tökéletes Tisza Ilona volt. Ferenczy Arnyay és Kalmár is jól játszottak. Földi Frida meglepő precizitással alakította a cigányleány szerepét. Az erős drámai orgánum nagy hatással szokott lenni a szemlélőre, de az ilyen gyenge kis teremtés panaszhangja, szomorúsága olyan megrázó hatással van az emberre, mint az asszonyírás. Jók voltak még Tiszlay is, Dercsenyi is kicsiny szerepükben.

1902. január 6. Este

A svihákok. Az előadás úgy megy már, mint a karikacsapás. Azt hisszük azonban, hogy most már a félárosok közé sorozza a direktor a darabot, így is számíthat még néhány telt házra. Nem csodáljuk, hogy Szalóczy, a veszedelmesen szép Mimi úgy elcsavarta a Tiszlay hercegi tejjét. Kovács remek svihák volt. Az első felvonás után meg is jelent és a közönség elnézését kérte a Halmayné rekedt hangja iránt. Halmayné, dacára gyengélkedésének, jól játszott és — bár kissé óvatosabb hangon — jól is énekelte. A Kalmár kellemesen csengő hangját ma is élvezettel hallgattuk. Földi Frida főhadnagy ur és Dulich Mariska hadnagy ur, megint kedves föltűntést keltettek. Arnyay jó Wondracsek volt, előmozdította az általános derűlétséget.

A kis Földi jutalomjátéka kedden, február 4-én lesz, a mely alkalomból A huszárszerelm és Virágfakadás c. közkedveltségű vigjátékok kerülnek színre, melyre máris nagy az érdeklődés.

Szól

SZERKESZTŐI IZENET.

Kis verselő. Teés. Az idegenben c. versike elég lendületes, de e pillanatban erősen civakodik az orthografiával, no meg egy kicsit a metrikával is. Majd meglátjuk, nem lesz-e nagyon összekarmolva, ha ölve kerül ki a küzedelméből. Ha győzedelmeskedik, alkalomadtán közöljük. A tiszteletpéldány kérdésénél azonban fináncminiszterünk erősen vakarja formás, de csuszasz koponyáját. Jó kis lap ám ez, (mese a cigányról, meg a lováról) érdemes jártni.

Hirdetések

a „Fejérmegyei Napló”

részére

jutányos áron felvételnek a
kiadóhivatalban

Szent-István-tér 1.

Meghívó.

A Fejérmegyei Takarékpénztár

1902. évi február hó 23 án délelőtt 10¹/₂ órakor

az intézet helyiségében

Rendes Évi Közgyűlést

tart, melyre a t. c. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 64. §.ára¹⁾ tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1901. évi üzletforgalomról szóló igazgatósági jelentés.
2. Az 1901. évi zárszámadás betérjesztése s ennek hapcsán a mérleg jóváhagyása, a tiszta jövedelem felosztása, illetve az osztalék megállapítása, a felügyelő bizottság és az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg leendő fölmentése tárgyabani javaslatok fölötti határozathozatal.

Kelt Székesfejervár, 1902. január 30.

Gróf Zichy Aladár
elnök.

¹⁾ 64. §. Közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 4 héttel előbb nevére iratott, és három nappal a közgyűlés előtt ezuttal tehát 1902. február 20-ik napjával a társulat pénztáránál letétetert.